

ΣΥΝΟΜΙΛΩΝΤΑΣ ΜΕ ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΤΟΥ ΔΙΟΝΥΣΟΥ

Το θέατρο του Διονύσου και ο κίνδυνος που διατρέχει από την κλιματική αλλαγή ενέπνευσαν τους μαθητές και μαθήτριες του Ομίλου Συγγραφής – Δημιουργικής Γραφής. Με την καθοδήγηση της καθηγήτριάς τους Αργυρώς Μουντάκη ετοίμασαν μια μικρή συλλογή διηγημάτων με τίτλο «Συνομιλώντας με το θέατρο του Διονύσου».

ΣΥΝΑΝΤΩΝΤΑΣ ΤΗΝ ΟΞΙΝΗ ΒΡΟΧΗ...ΤΙ ΜΟΥ ΕΙΠΕ;

της Αγγελικής Γιαννάκη

Η Χριστίνα, φοιτήτρια στο Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, επισκέπτεται το αρχαίο θέατρο του Διονύσου Ελευθερώς, ώστε να συγκεντρώσει πληροφορίες για την εργασία της, «η όξινη βροχή». Εκεί, καθώς η νεαρή φοιτήτρια περιπλανάται στο θέατρο, θα γνωρίσει κάποιον – ή μάλλον κάποια – μέσα από τα λόγια της οποίας θα καταλάβει με ποιον τρόπο οι άνθρωποι καταστρέφουν τα αρχαία μνημεία εθνικής κληρονομιάς αλλά και πόσο ευθυνόφοβοι είναι, που αντί να καταλάβουν την καταστροφή που προκαλούν και να αναλάβουν τις ευθύνες τους, εκείνοι ρίχνουν το φταίξιμο στην ηρωίδα της ιστορίας μας: στην όξινη βροχή.

- Μα τι πανέμορφο είναι το τοπίο από την κορυφή του θεάτρου... Στέκομαι στο θέατρο, όπου χιλιάδες χρόνια πριν οι πρόγονοί μας διασκεδάζαν... Τι ομορφιά, τι δέος, τι...
- Ε, Χριστίνα...
- Θεέ μου, ποιος είναι; Ακούω φωνές;
- Χριστίνα, εδώ!
- Καλέ, τα μάρμαρα μού μιλάνε; Πάει τρελάθηκα τελείως...
- Όχι Χριστίνα μου, δεν σου μιλούν τα μάρμαρα. Η όξινη βροχή, που βρίσκομαι πάνω στα μάρμαρα, σου μιλάει.
- Μάλιστα... Σίγουρα έχω τρελαθεί...
- Καλά, λέγε εσύ ό, τι θες. Εγώ ήρθα να σε βοηθήσω με την εργασία σου... Θες να μάθεις ποια πραγματικά είμαι, ναι ή όχι;
- Θέλω...
- Άκου με λοιπόν: Εγώ, όπως ξέρεις, είμαι η όξινη βροχή. Στην πραγματικότητα, είμαι «καθαρή» βροχή. Όμως παρουσιάζω όξινο χαρακτήρα, επειδή λόγω της καύσης ουσιών παράγονται αυξανόμενες ποσότητες οξειδίων του αζώτου και διοξειδίου του θείου, τα οποία αντιδρούν με τους υδρατμούς της ατμόσφαιρας και το νερό της βροχής, οξειδώνονται σε διοξειδίου του αζώτου και τριοξειδίου του θείου και μετατρέπονται σε θειικό και νιτρικό οξύ. Έτσι μου έδωσαν το όνομα «όξινη βροχή».
- Οξειδώνονται; Τριοξείδια; Τι είναι όλα αυτά που μου λες;
- Ω Θεέ μου... Θα στο πω με πιο απλά λόγια λοιπόν : Το όνομά μου, «όξινη βροχή», αναφέρεται στην παρουσία οξέων μέσα μου, δηλαδή ουσιών που δεν αποτελούν φυσιολογικά χαρακτηριστικά της καθαρής ατμόσφαιρας.
- Μάλιστα... Άρα για αυτό προκαλείς τόσο μεγάλη καταστροφή στα απaráμιλλης αξίας μνημεία της παγκόσμιας κληρονομιάς μας, ε;
- Για στάσου ένα λεπτό! Εγώ, όπως σου είπα πριν, προορίζομαι για «καθαρή» βροχή. Ξέρεις ποιος με κατέκτησε «όξινη»;
- Ποιος;
- Οι άνθρωποι! Ξέρεις τι υπερογκώδη ποσά διοξειδίου του θείου εκλύουν οι βιομηχανίες, όταν χρησιμοποιούν συνεχώς ορυκτά καύσιμα, που περιέχουν θείο; Τι καταστροφικά είναι τα οξείδια του αζώτου που περιέχονται κυρίως στα καυσαέρια των αυτοκινήτων; Όλα αυτά είναι παράγωγα της ανθρώπινης δραστηριότητας! Επομένως πού καταλήγουμε;
- Στο ότι... οι άνθρωποι εν τέλει προκαλούν την όξινη βροχή!
- Ακριβώς! Και άρα, ποιος ευθύνεται για τη διάβρωση των χρωμάτων και των υλικών, από τα οποία κατασκευάστηκαν τα αρχαία μνημεία;
- Οι άνθρωποι, με τη συνεχή παραγωγή ρυπογόνων ουσιών... Δεν το πιστεύω πως προκαλούμε εν τέλει τέτοια ζημιά, σε κάτι που θαυμάζουμε τόσο πολύ, στα αρχαία μνημεία, όπως είναι το θέατρο του Διονύσου!!! Τι απελπισία...
- Α, όχι! Δε θέλω να απελπιστείς, αλλά να κάνεις κάτι για να σώσεις την κατάσταση! Μοιράσου ό, τι έμαθες σήμερα με φίλους, συμφοιτητές, γονείς, παππούδες, συγγενείς... Όσοι περισσότεροι ενημερωθούν, τόσο το καλύτερο! Πάρε μέρος σε μια εκστρατεία κατά της υπέρμετρης καύσης ορυκτών καυσίμων, πείσε τους ιδιοκτήτες των βιομηχανιών να βάλουν απορροφητικά φίλτρα για την αποθείωση των καυσαερίων των εργοστασίων τους, βάλε καταλύτη στο αυτοκίνητο σου... Νέα κοπέλα είσαι! Αν δεν αναλάβεις εσύ

δράση, ώστε να αποτρέψεις την εκπομπή των επικίνδυνων αυτών αερίων - διοξειδίου του θείου, μονοξειδίου του αζώτου- τότε ποιος;

- Δίκιο έχεις... Θα κάνω ό, τι μπορώ για να διατηρήσω τα μνημεία της ελληνικής και παγκόσμιας κληρονομιάς σε όσο περισσότερο καλή κατάσταση μπορώ!
- Άντε να δούμε...

ΤΑΞΙΔΕΥΟΥΝ ΤΑ ΘΕΑΤΡΑ;... ΝΑΙ!

των Μαρίας Λιαροκάπη, Ιωάννας Μπάγια και Μελίνας Ντούμα

Ισχύει αυτό που λένε πως μια παράσταση μπορεί να σε παγιώσει στο χρόνο; Δε ξέρω. Ή μάλλον... δεν ήξερα! Τώρα πια έμαθα... και με τον χειρότερο τρόπο!

Είναι ένα θέατρο ξέρετε. Τεράστιο. Επιβλητικό. Το αφεγάδιαστο κοίλο του με τις λαξεμένες, πέτρινες θέσεις του εκτείνεται σε ολόκληρη την πεδιάδα. Οι 13 ομοιόμορφες κερκίδες του διχοτομημένες σε μαρμάρινα διαζώματα. Οι ηθοποιοί προβάλλονται από τις επιβλητικές παρόδους στην ευρύχωρη σκηνή. Οι θεατές χειροκροτούν με ζήλο καθώς η παράσταση ξεκινά. Πρώτη παρουσιάζεται η Ελένη, «Να ο Νείλος», λέει, και οι λέξεις πετούν στον αέρα, ενώ εκείνη χάνεται. Τις λέξεις της υιοθετούν οι αιματοβαμμένοι μονομάχοι. Δεν τις χρησιμοποιούν όμως. Και όταν εκείνους τους καταπίνει ο χρόνος, οι λέξεις συνεχίζουν να αιωρούνται. Τις ίδιες λέξεις αγνοούν οι υπήκοοι του Θεοδόσιου παίρνοντας με μίσος τα μάρμαρα και ξεγυμνώνοντας το θέατρο από όλη την αίγλη και τη μεγαλοπρέπειά του.

Ξαφνικά ο άνθρωπος σταματά να πρωταγωνιστεί και στην εγκαταλελειμμένη πια σκηνή η φύση επιδεικνύει σε αυτή τη δύναμή της. Όξινη βροχή πέφτει ασταμάτητα και τα πέτρινα καθίσματα υποχωρούν στο πέρασμά της. Ο ήλιος δε βλέπει πια το ποθητό του θέατρο. Το χρώμα τους χωρίζει.

Και τις λέξεις που άφησε πριν η Ελένη, πριν από χιλιετίες, τις ξαναπιάνει φωνάζοντας «Και έτσι τελειώνει αυτή η ιστορία!» καθώς οι ηθοποιοί υποκλίνονται σε ένα ερημωμένο πια θέατρο, δίχως θεατές, δίχως θέσεις, δίχως δόξα. Κατεβαίνουν από τη σκηνή και η παράσταση τελειώνει. Ή μήπως όχι;

ΜΕΛΑΓΧΟΛΙΑ ΓΙΑ ΠΕΡΑΣΜΕΝΑ ΜΕΓΑΛΕΙΑ

των Δήμητρας Αρμακά και Μαρίας Σταρρά

Το θέατρο του Διονύσου Ελευθερώς αποκτά φωνή για να μας θυμίσει γεμάτο μελαγχολία τις λαμπρές ημέρες που έζησε πριν καταλήξει ένα σιωπηλό μνημείο:

«Μία ακόμα μέρα ξημερώνει. Ίδια με όλες τις άλλες. Τίποτα από όσα συμβαίνουν γύρω μου δε με συγκινούν. Όλοι με θαυμάζουν αλλά εγώ δε νιώθω τίποτα σπουδαίο. Είμαι απλώς ένα αξιοθέατο, όπως όλα τα άλλα. Οι μέρες που βασίλευα μεγαλόπρεπα στην Αθήνα και τραβούσα την προσοχή όλων, ντόπιων και μη, έχουν πλέον για τα καλά περάσει. Το πρώτο θέατρο του

κόσμου ήμουν και να πώς κατάντησα, χωρίς καμία ιδιαίτερη φήμη. Ακόμα θυμάμαι την εποχή που ήμουν πραγματικά χρήσιμο. Οι άνθρωποι με επισκέπτονταν με σκοπό τη διασκέδαση. Είχα τη δόξα που μου άξιζε. Μετά, το μόνο που είχαν στο μυαλό τους ήταν η μάχη. Με ζώα, ανθρώπους, δεν είχε σημασία. Με ευχαρίστηση παρακολουθούσαν το αποτρόπαιο θέαμα που αποκαλούσαν ψυχαγωγία. Περνώντας όμως ο καιρός, θάφτηκα, όλοι με ξέχασαν. Νιώθω σαν να ήταν χθες που βγήκα ξανά στο φως και θυμήθηκαν την ύπαρξή μου. Πλέον, μετά από τόσο καιρό, κατέληξα να είμαι ένα κατεστραμμένο πέτρινο μνημείο. Το μόνο για το οποίο είμαι τώρα χρήσιμο είναι ως αντικείμενο σε μια απλή φωτογραφία...»

ΜΙΑ ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΚΔΡΟΜΗ ΣΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΤΟΥ ΔΙΟΝΥΣΟΥ

της Εμμέλειας Κράτσα και του Παναγιώτη Φώτου

Το σχολικό φτάνει στο αρχαίο θέατρο, τα παιδιά κατεβαίνουν και σε σειρές πηγαίνουν κοντά στο αρχαίο θέατρο. Ο Κώστας μιλάει με τον Γιάννη και ανταλλάζουν τις απόψεις τους για το αρχαίο θέατρο.

Κώστας: Πάρα πολύ όμορφο! Δεν μπορώ να το πιστέψω!

Γιάννης: Εσύ ονομάζεις αυτό το πράγμα όμορφο;

Κώστας: Ναι, τί έχει;

Γιάννης: Πρώτον, οι θέσεις έχουν αλλοιωθεί και δεν φαίνονται. Δεύτερον, η σκηνή έχει εξαφανιστεί και κανείς δεν μπορεί να φανταστεί το πώς γινόταν κάποιο θεατρικό, διότι δεν βλέπουν τη σκηνή. Τέλος, το θέατρο στην τωρινή του κατάσταση είναι κατά πολύ χειρότερο από κάποιο άλλο.

Κώστας: Ναι, αλλά ας μην ξεχνάμε ότι είναι ένα από τα πιο αρχαία, ίσως και το πιο αρχαίο θέατρο της Ελλάδας και για τα χρόνια του η κατάσταση αυτή είναι εξαιρετική. Επίσης, ακόμα και αν δεν υπάρχει σκηνή, μόνο που ξέρεις ότι εδώ έχουν πατήσει εκατοντάδες αρχαίοι σοφοί είναι απίθανο! Να θυμόμαστε επίσης ότι εμείς ευθυνόμαστε για τα πάθη αυτού του θεάτρου, γιατί προκαλέσαμε την κλιματική αλλαγή, η οποία με τις καταστροφικές βροχές και τους καύσωνες, έχει οδηγήσει το θέατρο στην τωρινή του κατάσταση. Πιστεύω πως δεν θα έπρεπε να κρίνουμε το θέατρο για κάτι το οποίο εμείς προκαλέσαμε. Ακόμα πιστεύεις πως το θέατρο είναι χάλια;

Γιάννης: Έχω να παραδεχτώ ότι το θέατρο άρχισε να μου αρέσει και νιώθω πολύ χαρούμενος που βρίσκομαι εδώ, αλλά ταυτόχρονα νιώθω και άσχημα για όλα αυτά που του έχουμε προκαλέσει.

Κώστας: Και εγώ το ίδιο, αλλά δεν μπορούμε να κάνουμε κάτι. Ας πάμε τώρα να απολαύσουμε την εκδρομή μας.

Γιάννης: Συμφωνώ, πάμε.

